

Nr 10.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 3 mars 1914.
> > > i andra kammaren den 3 mars 1914.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vissa utgifter under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtande nr 6 och memorial nr 9.)

Till Konungen.

I anledning av dels vissa Eders Kungl. Maj:ts framställningar under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, dels ock i ämnet väckta motioner får riksdagen anmäla följande beslut.

A. **Det civila pensionsväsendet.**

1:o) Uti den till riksdagen den 14 januari innevarande år avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i första punkten under tionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att höja det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till civila tjänst innehavare med 450,000 kronor till 1,550,000 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 10 häft. (Nr 10.)

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har alltså höjt det under tionde huvudtiteln å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till pensionering av civila tjänst innehavare med 450,000 kronor till 1,550,000 kronor.

2:o) I punkterna 2 och 3 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1915 under riksstatens tionde huvudtitel bevilja dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag å 31,000 kronor, dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett anslag å 31,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har å extra stat för år 1915 under riksstatens tionde huvudtitel beviljat dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag å 31,000 kronor, dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett anslag å 31,000 kronor.

3:o) I punkt 4 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels medgiva, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behövande folkskollärare och folkskollärarinnor, vilka före år 1907 erhållit avsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1915 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 600 kronor, dels ock för ändamålet anvisa under tionde huvudtiteln för år 1915 ett extra anslag av 36,637 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och har förty dels medgivit, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behövande folkskollärare och folkskollärarinnor, vilka före år 1907 erhållit avsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1915 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 600 kronor, dels ock för ändamålet anvisat under tionde huvudtiteln för år 1915 ett extra anslag av 36,637 kronor.

4:o) Uti punkt 5 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för bestridande av de extra pensionsavgifter, vilka på grund av § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd av de av 1906 och 1907 årens riksdagar beslutade ändrade bestämmelserna om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning

komma att utgå, bevilja på extra stat för år 1915 under riksstatens tionde huvudtitel ett förslagsanslag å 104,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen för bestridande av de extra pensionsavgifter, vilka på grund av § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd av de av 1906 och 1907 årens riksdagar beslutade ändrade bestämmelserna om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, beviljat på extra stat för år 1915 under riksstatens tionde huvudtitel ett förslagsanslag å 104,000 kronor.

5:o) I punkt 6 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen medgiva, att läraren i slöjd vid Gävleborgs läns landstings sinnesslöanstalt i Höghammar vid Bollnäs *Per Edvard Moström* må, utan hinder därav att framställning om delaktighet för honom i folkskollärarnas änke- och pupillkassa icke skett inom stadgad tid, vinna dylik delaktighet, under villkor att Moström till kassan erlägger behöriga pensionsavgifter för tiden från och med år 1912.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen medgivit, att läraren i slöjd vid Gävleborgs läns landstings sinnesslöanstalt i Höghammar vid Bollnäs *Per Edvard Moström* må, utan hinder därav att framställning om delaktighet för honom i folkskollärarnas änke- och pupillkassa icke skett inom stadgad tid, vinna dylik delaktighet, under villkor att Moström till kassan erlägger behöriga pensionsavgifter för tiden från och med år 1912.

6:o) I punkt 7 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen att å extra stat under tionde huvudtiteln för år 1915 uppföra ett förslagsanslag av 3,400 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter och antingen erhållit avsked med pension från allmänna indragningsstaten, till belopp, understigande kronor 500, eller ock under år 1908 erhållit avsked med avkortad pension från anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, samt att i avseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans överstiga 500 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande förslag, har alltså å extra stat under tionde huvudtiteln för år 1915 uppfört ett förslagsanslag av 3,400 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej

må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter och antingen erhållit avsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit avsked med avkortad pension från anslaget till pensionering av civila tjänstnehavare, samt att i avseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans överstiga 500 kronor.

B. **Det militära pensionsväsendet.**

7:o) I punkterna 8 och 9 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels höja det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 121,452 kronor, med 738 kronor till 122,190 kronor, dels ock till förstärkande av det i 1914 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag å extra stat för år 1915 anvisa ett belopp av 738 kronor.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har riksdagen dels höjt det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 121,452 kronor, med 738 kronor till 122,190 kronor, dels ock till förstärkande av det i 1914 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag å extra stat för år 1915 anvisat ett belopp av 738 kronor.

8:o) I punkt 10 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 anvisa ett förslagsanslag av 3,300,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

Riksdagen har under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 anvisat ett förslagsanslag av 3,300,000 kronor att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket

indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

9:o) I punkt 11 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 bevilja ett förslagsanslag av 22,000 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de av Kungl. Maj:t med 1907 års riksdag bestämda grunder.

Med biträdande av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1915 beviljat ett förslagsanslag av 22,000 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de av Kungl. Maj:t med 1907 års riksdag bestämda grunder.

10:o) I punkt 13 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte under tionde huvudtiteln å extra stat för år 1915 anvisa ett anslag av 1,661 kronor för utdelande av tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare under villkor: att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt att understödet för envar bestämmes till sådant belopp, att det, jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till trehundra kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har vunnit riksdagens bifall.

11:o) I punkterna 14 och 15 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels höja det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 26,100 kronor, med 200 kronor till 26,300 kronor, dels ock, till förstärkande av det i 1914 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag, å extra stat för år 1915 anvisa ett belopp av 200 kronor.

Med biträdande av Eders Kungl. Maj:ts föreliggande framställning har riksdagen dels höjt det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 26,100 kronor, med 200 kronor till 26,300 kronor, dels ock, till förstärkande av det i 1914 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag, å extra stat för år 1915 anvisat ett belopp av 200 kronor.

12:o) I punkt 16 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att löjtnanten i kustartilleriets reserv *Erik Johan Hjalmar Andersson* må tillerkännas enahanda rätt till pension, som enligt nådiga kungörelsen den 27 juni 1902 angående antagning, utbildning och pensionering av reservbefäl för flottan tillkommer reservofficer vid flottan.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen medgivit, att löjtnanten i kustartilleriets reserv Erik Johan Hjalmar Andersson må tillerkännas enahanda rätt till pension, som enligt nådiga kungörelsen den 27 juni 1902 angående antagning, utbildning och pensionering av reservbefäl för flottan tillkommer reservofficer vid flottan.

13:o) I punkt 18 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra båtsmännen vid Norrlands 2:a kompani nr 58 *Anders Frövall Frilén* och nr 136 *Johan Petter Bergström Näs* samt vid Norrlands 4:e kompani nr 102 *Erik Abraham Haller Nylander* må tilldelas pension såsom hade de tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

Riksdagen har med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning medgivit, att förra båtsmännen vid Norrlands 2:a kompani nr 58 Anders Frövall Frilén och nr 136 Johan Petter Bergström Näs samt vid Norrlands 4:e kompani nr 102 Erik Abraham Haller Nylander må tilldelas pension såsom hade de tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

14:o) I punkt 19 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att riksdagen måtte å extra stat för år 1915 under tionde huvudtiteln uppföra ett förslagsanslag av 22,200 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt f. d. förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare vid marinen, vilka pensionerats enligt bestämmelser, äldre än de, som meddelats genom nådiga kungörelsen den 25 november 1910, under villkor:

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt

att understödet bestämmes för den, som, utan att erhålla invalidunderhåll, i pension från flottans pensionskassa uppbär mindre än 200 kronor årligen, till det belopp, som erfordras för att understödet och pensionen tillsammans skola uppgå till 300 kronor, för den, som i sådan pension eller i dylik pension jämte invalidunderhåll åtnjuter tillhoppa från och med 200 till och med 307 kronor årligen, till 100 kronor

samt för den, som i sådan pension bekommer 400 kronor eller 500 kronor årligen, till 50 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot förevarande förslag, har Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet vunnit riksdagens bifall.

C. Allmänna indragningsstaten.

I. Ang. justitiedepartementet.

15:o) I punkt 21 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. predikanten vid tvångsarbetsanstalten och kronohäktet i Norrköping *Wilhelm Arbin* må från och med år 1914 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 1,400 kronor, dock att, därest Arbin framdeles skulle erhålla anställning med avlöning av statsmedel, pensionen skall för den tid, anställningen varar, minskas i den mån den nya avlöningen, sammanlagd med pensionen, överstiger 3,500 kronor.

Även riksdagen finner med hänsyn till de omständigheter, under vilka Arbin erhållit avsked från sin tjänst, i likhet med myndigheterna goda skäl tala för att Arbin må av staten erhålla pension. Beloppet av denna pension har föreslagits till 1,400 kronor och har riksdagen icke något att däremot erinra. I fråga om tiden, från vilken pensionen skall utgå, har Eders Kungl. Maj:t ansett, att densamma borde utbetalas från och med innevarande år, varemot såväl fängvårdsstyrelsen som statskontoret hemställt, att pensionen måtte beviljas från och med 1913 års början. Såsom i det i ärendet åberopade statsrådsprotokollet omförmäles, har Eders Kungl. Maj:t den 30 maj 1913 tilldelat Arbin en nådegåva av 300 kronor. Vid sådant förhållande har riksdagen funnit, att pensionen icke bör utgå från 1913 års början. Riksdagen har likväl med hänsyn till de särdeles ömmande omständigheter, som här föreligga, för sin del beslutit, att pensionen utbetalas från och med den 1 juli 1913.

Riksdagen har alltså medgivit, att f. d. predikanten vid tvångsarbetsanstalten och kronohäktet i Norrköping *Wilhelm Arbin* må från och med den 1 juli 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av ettusenfyrahundra kronor, dock att, därest Arbin framdeles skulle erhålla anställning med avlöning av statsmedel, pensionen skall för den tid, anställningen varar, minskas i den mån den nya avlöningen, sammanlagd med pensionen, överstiger 3,500 kronor.

16:o) I punkt 22 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att direktören vid länsfängelset i Västerås Carl Oscar Lindeblads änka *Hilda Gustafva Lindeblad*, född Frölich, må från och med år 1914, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, utöver den henne från civilstatens änke- och pupillkassa tillkommande pensionen, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 240 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen förehaft en inom riksdagen väckt motion, vari motionären hemställt, att riksdagen behagade till änkan Lindeblad under hennes återstående livstid samt åt hennes obotligt sjuke son årligen anslå ett belopp av 750 kronor att utgå åt änkan med två tredjedelar, 500 kronor, och för hennes bemälda son med en tredjedel, 250 kronor, vilket sistnämnda belopp torde få av sonen uppbäras även efter moderns död, så länge han levde, oförmögen att försörja sig själv.

Då, enligt vad utredningen i ärendet giver vid handen, änkan Lindeblad och hennes obotligt sjuke son befinna sig i synnerligen betryckta omständigheter, har riksdagen för sin del funnit goda skäl tala för att under för handen varande förhållanden biträda motionärens förslag.

Riksdagen har förty, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med bifall till den i ämnet väckta motionen, beviljat åt direktören vid länsfängelset i Västerås Carl Oscar Lindeblads änka *Hilda Gustafva Lindeblad*, född Frölich, och makarnes son *Kristen Lindeblad* från och med år 1914 pensioner å allmänna indragningsstaten, åt änkan, utöver den henne från civilstatens änke- och pupillkassa tillkommande pensionen, femhundra kronor, så länge hon lever ogift, samt åt sonen tvåhundra femtio kronor att av honom uppbäras, så länge han är oförmögen att försörja sig själv.

II. Ang. lantförsvarsdepartementet.

17:o) I punkt 23 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att oldfrun vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet *Augusta Lovisa Fredrika Wilhelmina Ahlgren* må från och med månaden näst efter den, under vilken hon varder entledigad från denna sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 500 kronor å allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har förty medgivit, att oldfrun vid skjutskolan för infanteriet och kavalleriet *Augusta Lovisa Fredrika Wilhelmina*

Ahlgren må från och med månaden näst efter den, under vilken hon varder entledigad från denna sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av femhundra kronor å allmänna indragningsstaten.

18:o) I en till riksdagen den 30 januari innevarande år avlåten proposition nr 48 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet över lantförvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid intendenturkåren, förrådsvaktmästaren vid arméns intendenturförråd å Karlsborg *Johan Gottfrid Johansson Lindhé* må från och med månaden näst efter den, varunder han, sedan han uppnått den för erhållande av gratial från Vadstena krigsmanshuskassa stadgade ålder, entledigas från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte det honom tillkommande gratial från berörda kassa uppgår till 360 kronor årligen eller alltså 211 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot framställningen och har förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

19:o) I punkt 24 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att gesällen vid kronobageriet i Stockholm *Oskar Nikolaus Wiström* må från och med månaden näst efter den, under vilken han avgår från denna sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 600 kronor å allmänna indragningsstaten.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har riksdagen medgivit, att gesällen vid kronobageriet i Stockholm *Oskar Nikolaus Wiström* må från och med månaden näst efter den, under vilken han avgår från denna sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av sexhundra kronor å allmänna indragningsstaten.

20:o) I punkt 25 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att musiksergeanten av första klassen vid Älvsborgs regemente, fanjunkaren i regementet *Christian August Bendixen* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en pension av 900 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning har medgivit, att musiksergeanten av första klassen vid Älvsborgs regemente, fanjunkaren i regementet *Christian August Bendixen* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära

en pension av niohundra kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

21:o) I en till riksdagen den 30 januari 1914 avlåten proposition, nr 49, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet över lantförsvärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förre arbetaren vid ammunitionsfabriken å Marieberg *Carl Henrik Hemming* må från och med år 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 60 kronor.

Riksdagen har medgivit, att förre arbetaren vid ammunitionsfabriken å Marieberg *Carl Henrik Hemming* må från och med år 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 60 kronor.

22:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte till förre mureriarbetaren *Johan August Söderström* bevilja en årlig pension å 300 kronor att utgå från och med innevarande år».

Såsom av motionen framgår, anhöll *Söderström* förlidet år hos Eders Kungl. Maj:t om pension, men avsåg Eders Kungl. Maj:t genom beslut den 30 maj 1913 den gjorda ansökningen.

Av handlingarna i ärendet har riksdagen inhämtat, att arméförvaltningens fortifikationsdepartement, med hänsyn dels till *Söderströms* framskridna ålder och oförmåga att kunna själv försörja sig dels ock till ömmande omständigheter i övrigt, tillstyrkt en framställning till riksdagen om beviljande av pension åt *Söderström* till belopp av 300 kronor. Statskontoret anförde för sin del, att ämbetsverket icke kunde undgå att hysa någon betänklighet särskilt på grund därav att *Söderström* för länge sedan upphört att arbeta i statens tjänst, vartill komme, att han endast under 21 år och då blott någon del av vart år varit sysselsatt för kronans räkning. Då han emellertid syntes hava ägnat sina bästa arbetskrafter åt staten och numera vid framskriden ålder icke med arbete kunde försörja sig samt saknade tillgångar, ville det synas, som om billighetsskäl skulle kunna anses i detta fall föreligga i sådan grad, att de måhända borde övervinna betänkligheterna. Statskontoret ville därför icke avstyrka framställningen.

Även riksdagen anser i likhet med myndigheterna billighetsskäl tala för att *Söderström* erhåller den av motionären föreslagna pensionen.

Riksdagen har alltså, med bifall till förevarande motion, medgivit,

att f. fästningsbyggnadsarbetaren Johan August Söderström må från och med år 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

III. Ang. sjöförvarsdepartementet.

23:o) I punkt 26 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre konstapeln vid flottans poliskår Bror Folke Magnus Elmbergs änka *Amalia Charlotta Elmberg*, född Håkansson, må under sin återstående livstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förbliver, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av kronor 237.50 att utgå från och med år 1914.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, har riksdagen medgivit, att förre konstapeln vid flottans poliskår Bror Folke Magnus Elmbergs änka *Amalia Charlotta Elmberg*, född Håkansson, må under sin återstående livstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förbliver, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av tvåhundra-trettiosju kronor 50 öre, att utgå från och med år 1914.

24:o) I en inom riksdagen väckt motion, har hemställts »det riksdagen ville besluta att tilldela förre flaggunderofficeren *Otto Wilhelm Hansson* i Karlskrona en årlig pension å 300 kronor att från och med år 1915 utgå av medel från allmänna indragningsstaten».

Riksdagen har bifallit den i ämnet väckta motionen och således beslutit att tilldela förre flaggunderofficeren *Otto Wilhelm Hansson* i Karlskrona en årlig pension å trehundra kronor att från och med år 1915 utgå av medel från allmänna indragningsstaten.

25:o) I en till riksdagen den 31 december 1913 avlåten proposition, nr 39, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. korpralen vid Karlskrona kustartilleriregemente *Oskar Selfrid Svensson* må från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av 300 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1914.

Med bifall till förevarande proposition har riksdagen medgivit, att f. d. korpralen vid Karlskrona kustartilleriregemente *Oskar Selfrid*

Svensson må från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av trehundra kronor, att utgå från och med den 1 januari 1914.

26:o) I punkt 27 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att mästerlotsen vid Sandhamns lotsplats Ivar Hellenfrid Björks änka *Thyra Josefina Björk* må från anslaget till allmänna indragningsstaten uppbära dels begravningshjälp med 75 kronor, dels ock en årlig livränta av 180 kronor att utgå från den 8 oktober 1912, så länge hon lever ogift.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen medgivit, att mästerlotsen vid Sandhamns lotsplats Ivar Hellenfrid Björks änka *Thyra Josefina Björk* må från anslaget till allmänna indragningsstaten uppbära dels begravningshjälp med sjuttiofem kronor, dels ock en årlig livränta av etthundraåttio kronor att utgå från den 8 oktober 1912, så länge hon lever ogift.

IV. Ang. civildepartementet.

27:o) I en inom riksdagen väckt motion har hemställts, »att riksdagen måtte besluta att f. d. järnvägsarbetaren *Per Otto Karlsson* i Boden må räknat från och med den 1 januari 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig fyllnadspension av 140 kronor».

Vad i motionen anförts till stöd för en höjning av den vid 1911 års riksdag Karlsson beviljade pensionen synes riksdagen vara förtjänt av beaktande; och ehuru någon tvekan torde kunna råda rörande lämpligheten av att rubba ett av riksdagen så nyligen fattat beslut, har riksdagen likväl av billighetsskäl ansett sig böra biträda den nu gjorda framställningen.

Riksdagen har alltså, med bifall till förevarande motion, medgivit, att förre järnvägsarbetaren *Per Otto Karlsson* i Boden må, utöver honom av 1911 års riksdag beviljad pension till belopp av 160 kronor, från och med år 1914 under sin återstående livstid uppbära årligen ytterligare etthundrafyrtio kronor å allmänna indragningsstaten.

V. Ang. finansdepartementet.

28:o) I punkt 28 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att biträdet hos statistiska centralbyrån *Amanda Katarina Eriksson* må från och med månaden näst efter den, varunder hennes anställning hos ämbetsverket upphör, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 1,200 kronor.

Riksdagen har medgivit, att biträdet hos statistiska centralbyrån *Amanda Katarina Eriksson* må från och med månaden näst efter den, varunder hennes anställning hos ämbetsverket upphör, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av ettusen tvåhundra kronor.

VI. Ang. ecklesiastikdepartementet.

29:o) I punkt 29 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att anvisa för år 1915 å allmänna indragningsstaten ett anslag å 4,200 kronor att enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, användas till understöd av högst 600 kronor åt sådana äldre behövande folkskollärare, vilka oförvitligt skött sin tjänst men därifrån erhållit avsked före år 1867.

Riksdagen har anvisat för år 1915 å allmänna indragningsstaten ett anslag å 4,200 kronor att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, användas till understöd av högst 600 kronor åt sådana äldre behövande folkskollärare, vilka oförvitligt skött sin tjänst men därifrån erhållit avsked före år 1867.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 30 under tionde huvudtiteln föreslagit riksdagen medgiva att för år 1915 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag av 25,000 kronor för beredande av ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, vilka, efter att hava i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, avgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i övrigt, som gälla beträffande det för år 1914 uti förevarande avseende beviljade anslaget, nämligen

att lärares och lärarinnas tjänstgöring avslutats så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången av år 1891;

att sådan från tjänsten avgången lärare eller lärarinna uppnått en levnadsålder av minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behövande omständigheter;

att det belopp, vartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 200 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, vilka befinnas erforderliga.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har vunnit riksdagens bifall.

31:o) Uti punkt 31 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för år 1915 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 25,000 kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd åt sådan äldre behövande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892 men beviljats avsked före utgången av år 1909, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 200 kronor.

Med bifall till ifrågavarande framställning har riksdagen för år 1915 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å 25,000 kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd åt sådan äldre behövande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892 men beviljats avsked före utgången av år 1909, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 200 kronor.

32:o) I punkt 32 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att avlidne vaktmästaren vid domkapitlet i Karlstad Erik Johan Axbergs änka *Matilda Axberg* och makarnas minderåriga barn *Ebba Matilda*, *Helga Elisabet* och *Knut Henning* må från

och med den 1 mars 1913 å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med 200 kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt vart och ett av makarnas nyssnämnda barn med 75 kronor till uppnådd ålder av 15 år.

Med bifall till förevarande framställning har riksdagen medgivit, att avlidne vaktmästaren vid domkapitlet i Karlstad Erik Johan Axbergs änka Matilda Axberg och makarnas minderåriga barn Ebba Matilda, Helga Elisabet och Knut Henning må från och med den 1 mars 1913 å allmänna indragningsstaten uppbära årliga understöd, änkan med tvåhundra kronor, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt vart och ett av makarnas nyssnämnda barn med sjuttiofem kronor till uppnådd ålder av 15 år.

33:o) I punkt 33 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att *Mary Sofia Schlytern* må från och med månaden näst efter den, varunder hennes anställning vid nationalmuseum upphör, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 800 kronor.

Riksdagen har medgivit, att *Mary Sofia Schlytern* må från och med månaden näst efter den, varunder hennes anställning vid nationalmuseum upphör, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av åttahundra kronor.

34:o) I punkt 34 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att extra ordinarie amanuensen vid landsarkivet i Vadstena *Erik Ferdinand Ihrfors* må från och med månaden näst efter den, varunder hans anställning vid landsarkivet upphör, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 1,000 kronor.

Riksdagen finner i likhet med vederbörande departementschef, att *Ihrfors* gjort sig väl förtjänt av pension, och då riksdagen icke har något att erinra mot det föreslagna beloppet, har riksdagen medgivit, att extra ordinarie amanuensen vid landsarkivet i Vadstena *Erik Ferdinand Ihrfors* må från och med månaden näst efter den, varunder hans anställning vid landsarkivet upphör, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av ettusen kronor.

35:o) I punkt 35 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förste vaktmästaren vid naturhistoriska riksmuseet *Johan Erik Söderholm* må från och med månaden näst efter

den, vari han erhåller avsked från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 1,000 kronor.

Riksdagen har medgivit, att förste vaktmästaren vid naturhistoriska riksmuseet Johan Erik Söderholm må från och med månaden näst efter den, vari han erhåller avsked från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av ettusen kronor.

36:o) I punkt 36 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid nationalmuseum Erik Fridolf Thurbergs änka *Anna Maria Thurberg*, född Björk, må från och med den 1 januari 1914, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 180 kronor.

Med bifall till förevarande framställning har riksdagen medgivit, att vaktmästaren vid nationalmuseum Erik Fridolf Thurbergs änka Anna Maria Thurberg, född Björk, må från och med den 1 januari 1914, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av etthundraåttio kronor.

37:o) I punkt 37 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att adjunkten vid högre lärarinneseminariet *Erik Gustaf Jonas Lilljebjörn* må från och med månaden näst efter den, vari han avgår från sin adjunktstjänst, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig fyllnadspension till belopp av 880 kronor.

Enligt vad av handlingarna framgår, är adjunkten Lilljebjörn jämligt pensionslagens bestämmelser berättigad att vid sin avgång från tjänsten uppbära en pension av 1,920 kronor. Då tillräckliga skäl icke blivit anförda för en förhöjning av den honom lagligen tillkommande pensionen och då icke heller i övrigt några särskilda omständigheter förekommit, som påkalla en dylik höjning, har riksdagen ansett sig böra avslå ifrågavarande förslag.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har alltså icke vunnit riksdagens bifall.

38:o) I punkt 38 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 19 december 1913, föreslagit riksdagen medgiva, att biträdande föreståndarinnan vid högre lärarinneseminariet, ämneslärarinnan

därstädes *Hildur Djurberg* må från och med månaden näst efter den, varunder, efter utgången av juni 1914, hennes anställning vid seminariet upphör, utöver henne tillkommande pension såsom ämneslärarinna, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en tilläggs-pension av 290 kronor för år räknat.

På sätt av handlingarna framgår, finnes för biträdande föreståndarinnan vid högre lärarinneseminariet i hennes berörda egenskap icke någon pensionsförmån utfäst. Vid sådant förhållande och då riksdagen, i likhet med statskontoret, funnit tillräckliga skäl icke föreligga för beredande åt *Hildur Djurberg* av en tilläggs-pension utöver den henne såsom ämneslärarinna författningsenligt tillkommande pensionen, 2,310 kronor, har riksdagen icke ansett sig böra bifalla framställningen.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har alltså icke vunnit riksdagens bifall.

39:o) I punkt 39 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:tt föreslagit riksdagen medgiva, att specialläraren i ornamentik vid tekniska högskolan *Frans Gustaf Abraham Dahl* må från och med månaden näst efter den, under vilken han avgår från sin anställning därstädes, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära — utöver honom redan tillkommande pension å 3,500 kronor såsom före detta förste intendent i överintendentsämbetet — en årlig pension av ytterligare 400 kronor.

Då *Dahl* såsom innehavare av ifrågavarande lärarebefattning vid tekniska högskolan, enligt vad av handlingarna framgår, icke författningsenligt är berättigad till pension och då han såsom f. d. förste intendent i överintendentsämbetet redan kommit i åtnjutande av en pension å 3,500 kronor, har riksdagen icke ansett sig böra bifalla framställningen om beviljande av en ytterligare pension åt *Dahl*.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har förty icke av riksdagen bifallits.

40:o) I punkt 40 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:tt föreslagit riksdagen medgiva, att överlärarinnan vid tekniska skolan i Stockholm *Anna Rosengren* må från och med månaden näst efter den, under vilken hon upphör med sin verksamhet vid nämnda skola, under sin återstående livstid uppbära pension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1,080 kronor årligen.

Med bifall till ifrågavarande framställning har riksdagen medgivit, att överlärarinnan vid tekniska skolan i Stockholm *Anna Rosengren* må

från och med månaden näst efter den, under vilken hon upphör med sin verksamhet vid nämnda skola, under sin återstående livstid uppbära pension å allmänna indragningsstaten till belopp av ettusenåttio kronor årligen.

41:o) I punkt 41 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Malmö *Bengt Holmqvist* må från och med månaden näst efter den, i vilken han varder entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp av 500 kronor årligen.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har förty medgivit, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Malmö *Bengt Holmqvist* må från och med månaden näst efter den, i vilken han varder entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp av femhundra kronor årligen.

42:o) I punkt 42 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid Katarina realskola i Stockholm *Margareta Nordlund*, född Andersdotter, må från och med månaden näst efter den, under vilken hon bliver entledigad från vaktmästarbefattningen vid sagda skola, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

Riksdagen har medgivit, att vaktmästaren vid Katarina realskola i Stockholm *Margareta Nordlund*, född Andersdotter, må från och med månaden näst efter den, under vilken hon bliver entledigad från vaktmästarbefattningen vid sagda skola, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av fyrahundra kronor.

43:o) I punkt 43 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att direktören för åkerbrukskolonien Hall *Fredrik Fant* må från och med månaden näst efter den, vari han efter uppnådda 63 levnadsår avgår från sin ifrågavarande befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 4,000 kronor.

Riksdagen har medgivit, att direktören för åkerbrukskolonien Hall, *Fredrik Fant*, må från och med månaden näst efter den, vari han efter uppnådda 63 levnadsår avgår från sin ifrågavarande befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av tretusen sexhundra kronor.

VII. Ang. jordbruksdepartementet.

44:o) I punkt 44 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre kartografen vid rikets allmänna kartverk Brynte Lindegrens änka *Anna Maria Lindegren*, född Fågelberg, må från och med den 1 oktober 1913 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 400 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och har alltså medgivit, att förre kartografen vid rikets allmänna kartverk Brynte Lindegrens änka *Anna Maria Lindegren*, född Fågelberg, må från och med den 1 oktober 1913 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av fyrahundra kronor.

Stockholm den 3 mars 1914.

Med undersåtlig vördnad.
